

Oslo kommune
Oslo Havn KF

Havnestyresak V - 04/2009

Årsberetning 2008

INNHALDSFORTEGNELSE:

1.STYRETS BERETNING	4
1.2 Overordnede prioriteringer	5
2.ANSVAR SOMRÅDE	6
2.1 Økonomiske forutsetninger	6
2.2 Forvaltning og myndighetsutøvelse	6
2.3 Organisasjon/bemannings	6
2.4 Overordnede planer og prosjekter	7
2.5 Prosjektstatus i forhold til overordnede planer og prosjekter	7
3.MÅL OG RESULTATER	7
3.1 Formål/hovedmål	7
3.2 Hovedtrekk i aktivitetsutviklingen	8
3.3 Resultatregnskap for virksomhetsområdene	11
4.SAMMENLIGNING AV REGNSKAP OG BUDSJETT	12
4.1 Driftsregnskap 2008	12
4.2 Investeringsregnskap 2008	15
4.3 Årsavslutningsdisposisjoner	16
4.4 Balanseregnskap	17
5.UTKVITTERING AV BYSTYRETS MERKNADER	17
6.SÆRSKILT RAPPORTERING	17
6.1 Tiltak for å forbedre service overfor brukere og naboer	17
6.2 Saksbehandlingstid	18
6.3 Tilgjengelighet for mennesker med funksjonshemming	18
6.4 Tiltak i Oslo kommunes folkehelseplan	18
6.5 Internkontroll helse, miljø og sikkerhet (HMS) og tiltak for arbeidsmiljøforbedringer ..	18
6.6 Ytre miljø	18
6.6.1 Miljøsertifisering	19
6.6.2 Stasjonær energi	19
6.6.3a CO2- utslipp egen bilpark	19
6.6.3b CO2-utslipp innkjøpte transporttjenester	20
6.7 Miljøtiltak	20
6.7.1 Oslo skal ha en bærekraftig byutvikling, trivelige byrom og et godt fungerende kretsløp	20
6.7.2 Banebyen Oslo skal ha et miljøeffektivt transportsystem og bruke fornybare energikilder	20
6.7.3 Oslo skal bevare og styrke sin blågrønne struktur	21
6.7.4 Miljøbyen Oslo skal feie for egen dør gjennom en miljøeffektiv kommuneforvaltning	21
6.7.5 Synliggjøring av miljøinnsats i strategiske plan og årsrapporter	22
6.7.6 Oslo skal bidra til og samarbeide for et bedre miljø regional, nasjonalt og globalt	22
6.8 IA-avtalen	23
6.9 Tiltak for likestilling	23
6.10 Personalutvikling	23
6.11 Gjennomførte omstillings- og effektiviseringstiltak	23
6.12 Økonomisk/administrativ tilsyn og kontroll	24
6.12.1 Interne kontrollaktiviteter	24
6.12.2 Varslingsordningen	25
6.13 Merknader fra kommunerevisjonen og kontrollutvalget	25
6.14 Forvaltning av kunstverk i Oslo kommunes virksomheter	25
6.15 OXLO – Oslo Extra Large	25

6.16	Rekruttering av lærlinger	25
6.17	HAV Eiendom AS.....	25
6.18	Rettssaker	26
6.19	Tilskudd fra havnekassen	26
6.20	Andre spørsmål fra byrådet/bystyret	27

1. STYRETS BERETNING

Overordnede målsetninger, prioriteringer og tiltak

Oslo Havn KF er et kommunalt foretak under Byrådsavdeling for miljø og samferdsel i Oslo kommune. Foretaket har eget styre i henhold til lov. Virksomheten i Oslo havn reguleres av havne- og farvannsloven, forskrift om bruk av og orden i Oslo havnedistrikt, vedtekter for Oslo Havn KF og forskrift om sammensetning av og myndighet for havnestyret i Oslo Havn KF.

Vedtekter vedtatt av Oslo bystyre 26. mai 2004, endret 5. desember 2007 - §3 Foretakets formål.

Foretakets formål er å sørge for en effektiv og rasjonell havnedrift for å tilrettelegge for effektiv og miljøvennlig sjøtransport, føre oppsyn med trafikken i havnedistriktet, samt forvalte havnens eiendommer og innretninger på en økonomisk og miljømessig god måte.

Bystyrets vedtak 19. januar 2000 om Fjordbyen følges opp gjennom:

Bystyrets vedtak	27.05.2003	Salg av Tjuvholmen basert på "Utsyn"
Bystyrets vedtak	18.06.2003	Reguleringsplan for ny E18 Bjørvika
Bystyrets vedtak	18.06.2003	Reguleringsplan for Akershusstranda
Bystyrets vedtak	27.08.2003	Lokalisering av utenlandsfergene
Bystyrets vedtak	27.08.2003	Reguleringsplan for Bjørvika
Bystyrets vedtak	26.11.2003	Revidert Strategisk plan Oslo havn
Bystyrets vedtak	26.05.2004	Kommuneplan (2004-2020)
Bystyrets vedtak	22.06.2004	Reguleringsplan Tjuvholmen
Bystyrets vedtak	13.10.2004	Reguleringsplan for containerterminal på Sjursøya
Bystyrets vedtak	16.11.2005	Helhetlig opprydding bunnsedimenter
Bystyrets vedtak	16.11.2005	Reguleringsplan for Malmøykalven
Bystyrets vedtak	27.02.2008	Fjordbyplanen – Prinsipper for utvikling av helheten i Fjordbyen og delområder – Planprogram for delområder

Utfordringer og fokusområder fremover

Havnestyrets vedtak av 18.09.2000 er den strategiske oppfølgingen av Fjordbyvedtaket av 19.01.2000. Hovedpunktene er at all tung havnevirksomhet samles i Sydhavna og at fraflytting – havneutbygging og byutvikling skjer symmetrisk. Fjordbyplanvedtaket av 27.02.2008 stadfester dette. I 2009 er det et mål å få vedtatt reguleringsplan for Sydhavna.

Man kan ikke se vesentlige utslag i godsomsetningen som direkte følge av det økonomiske tilbakeslaget i 2008 bortsett fra et kraftig fall i nybilimport mot slutten av året. Det meste av stykkgodset som går over havna er imidlertid bestilt flere måneder tidligere. I 2009 er det derfor grunn til å regne med at det økonomiske tilbakeslaget etter hvert vil føre til fall i godsomsetning og dermed fall i inntektene for havnekassen. På grunn av de usikre gods- og inntektsprognoser, må det vises forsiktighet og tett oppfølging på driftssiden.

Som det framgår av regnskapet (vedlegg 1), har det heller ikke i 2008 har vært nødvendig å oppta lån for saldering av investeringsregnskapet.

Som det framgår i de senere års budsjetter, har det skjedd en oppbremsing i fraflytting av havneområder for finansiering av investeringer - i hovedsak Sjursøya fase 2. For å kunne konsentrere mest mulig egne midler og lånemidler til fase 2 på Sjursøya når forutsetningene for dette gjør det mulig og ønskelig, må investeringsbudsjettet i 2009 og de nærmeste årene holdes stramt med sikte på et minimum av låneopptak.

For ikke å forsterke de senere årenes negative kontantstrømutvikling og med bakgrunn i den usikre utviklingen for driftsinntektene, må låneopptak begrenses. I tillegg til Sjursøya, vil prosjekter hvor inngåtte kontrakter løper bli prioritert i 2009. Rebevilgning for øvrig i 2009 av ubenyttede investeringsbevilgninger fra 2008 må i hovedsak inndeckes ved opptak av lån.

Den usikre økonomiske situasjonen tilsier at prosessene for byutvikling på Filipstad som finansiering av fase 2 på Sjursøya og HAV Eiendoms utvikling av havnekasseeiendommer i Bjørvika med sikte på størst mulig tilbakeføring av verdier til havnekassen, må følges opp med sikte på best mulig markedsmessig timing.

Styret har i 2008 hatt følgende sammensetning:

Politisk oppnevnte:	
Karlsen, Bernt Stilluf	Venstre – leder
Ansnes, Erna	Arbeiderpartiet – nestleder
Ditlev-Simonsen, Per	Høyre
Hanssen, Per Mauritz	Frp
Grette, Lise	SV
Brukerrepresentant	
Knapp, Ole Kristian	NHO Oslo/Akershus
Ansattes representanter:	
Jørgensen, Torild	Tekna
Nøttestad, Jan-Erik	Oslo havnevesens personalforening
Fylkesoppnevnt	
Salvesen, Lars Birger	Akershus fylke – KrF
Statlige representanter uten stemmerett	
Dahl, Jan Wilhelm	Forsvaret

Styrets arbeid. Avholdte møter/behandlede saker

Styret har i 2008 avholdt 10 møter og behandlet 100 saker. Dette er en økning i forhold til 66 saker i 2007.

1.2 Overordnede prioriteringer

Et avgjørende moment i havnestyrets vedtatte "Hovedplan for gjennomføringen av Fjordbyen" er at det må være balanse og symmetri mellom fristilling av arealer for byutviklingsformål og nødvendig konsentrasjon og effektivisering av havnevirksomheten. Dette forutsetter at framdriften av det enkelte delprosjekt avpasses etter frigjøringen av økonomiske midler.

Det er en forutsetning i "Hovedplan for gjennomføringen av Fjordbyen" at med det ansvar HAV har for organisering og drift av havnevirksomheten, skal de løpende havneaktiviteter gå

sin gang i omstillingsperioden. Det er en krevende utfordring å innpasse den omfattende anleggsvirksomheten i havneområdene i forbindelse med senketunnel og havneomlegging, slik at den daglige havnetrafikken kan gå mest mulig uhindret.

2. ANSVARSOMRÅDE

2.1 Økonomiske forutsetninger

De økonomiske forutsetningene for havnevirksomheten er gitt gjennom havne- og farvannsloven, som bl.a. fastsetter at alle havnekassens midler kun skal benyttes til havneformål. Havnens brukere betaler for bruk av Oslo Havn KFs kaier og skur m.v. i henhold til regulativ som fastsettes av Havnestyret. Havne- og farvannsloven med forskrifter fastsetter særskilte regler for betaling i form av avgifter for bruk av farled, kaifront og kaiareal i havnen. Avgiftene vedtas som en forskrift og dokumenteres i et eget avgiftsregulativ. Betaling for bruk av kran- og andre tjenester betegnes som vederlag og dokumenteres i et eget vederlagsregulativ.

Oslo Havn KFs budsjett vedtas av bystyret. Eventuelle endringer gjennom behandlingen i bystyret skal ifølge gjeldende regler forelegges havnestyret før endelig avgjørelse.

2.2 Forvaltning og myndighetsutøvelse

Oslo Havn KF driver forvaltning og myndighetsutøvelse innen havneområdet i medhold av havne- og farvannsloven.

Oslo Havn KF holder farleden i orden og sørger for egnede kai plasser for skip som anløper Oslo havn.

Oslo Havn KF sørger for landarealer til lossing og lasting samt mellomlagring av varer. Virksomheten i terminalområdene utføres av private selskaper bortsett fra krandriften som besørges av Oslo Havn KF. Terminaldrift for den rutegående passasjertrafikken skjer også i privat regi.

Hovedkategorier av brukere er skipsrederier, agenter, ekspeditører, vareimportører og vareeksportører, samt passasjerer med utenlandsferger, turistskip og lokalbåter.

2.3 Organisasjon/bemannning

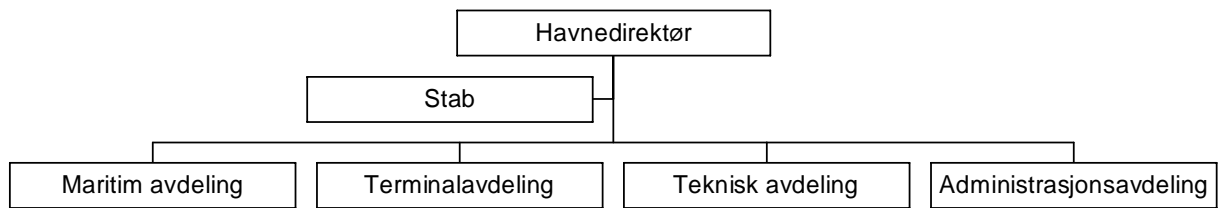
Oslo Havn KF hadde 160,0 stillinger pr. 31.12.2008.

Antall utførte årsverk i 2008 var 158,20.

	31.12.2007	31.12.2008	Endring
Ansatte	164	160	- 4,00
Årsverk	162,98	158,20	- 4,78

Reduksjonen kommer som en følge av forhold beskrevet i pkt. 6.11 i tillegg til at det i løpet av 2008 er foretatt organisasjonsmessige endringer.

Organisasjonskart Oslo Havn KF

2.4 Overordnede planer og prosjekter

Revidert strategisk plan 2002 – 2011

Bystyrets vedtak 26.10.2003 av Oslo Havn KFs reviderte strategiplan, gir grønt lys for utviklingen av en ny containerterminal på Sjursøya. Denne restruktureringen skal sikre realisering av Fjordby-utviklingen i det sentrale havneområdet rundt Bjørvika-Bispevika-Sørenga, Tjuvholmen og Filipstad.

Den nye terminalen på Sjursøya skal kunne overta containervirksomheten både fra Filipstad og Ormsund. Dette forutsetter at forhandlingene med Statoil Norge AS på Sjurøya er slutført og at finansiering for utbygging av fase II foreligger slik at utbyggingen kommer i gang.

2.5 Prosjektstatus i forhold til overordnede planer og prosjekter

Fullstendig omtale av prosjekter som er tatt opp til bevilgning for 2008 finnes i vedlegg 2.

3. MÅL OG RESULTATER

3.1 Formål/hovedmål

Oslo Havn KFs formål er å:

- sørge for en effektiv og rasjonell havnedrift for å tilrettelegge for effektiv og miljøvennlig sjøtransport
- føre oppsyn med trafikken i havnedistriktet
- forvalte havnens eiendommer og innretninger på økonomisk og miljømessig god måte.

Oslo Havn KF står i en konkurransesituasjon i forhold til andre havner og i forhold til vei-transport. Det er viktig for foretaket å kunne yte best mulig service til norske og utenlandske kunder og ved å ha kontroll på kostnadsutviklingen også være konkurransedyktig på pris. Oslo havnestyre har derfor hatt særlig fokus på å øke volumet på sjøtransport på bekostning av veitransport både når det gjelder eksport og import og har derfor vært opptatt av å utvikle driften av Oslo Havn KF med sikte på en høyeffektiv havn uten nevneverdig økning i prisene.

De statlige kystgebyrene som losavgift m.m. er jevnlig de senere år blitt til dels kraftig øket og bidrar tungt til at skipsanløp av Oslo er dyrt. De kommunale havneavgiftene utgjør derimot en relativt liten del av kostnadene for skip som anløper Oslo.

Oslo havn KF har ansvar for at krav til havnesikkerhet for godkjente havner/havneavsnitt i henhold til ISPS-reglement oppfylles. Dette innebærer at havnestyret har fokusert på og

sørget for å tilrettelegge for sikre kaier og bakarealer. Samtlige 16 terminaler som omfattes av kodeverket er godkjent.

3.2 Hovedtrekk i aktivitetsutviklingen

Som nevnt innledningsvis kan man ikke se vesentlige utslag i godsomsetningen som følge av det økonomiske tilbakeslaget bortsett fra et fall i nybilimport mot slutten av året. Det meste av stykkgodset som går over havna er imidlertid bestilt flere måneder tidligere. Det er derfor grunn til å regne med at det økonomiske tilbakeslaget vil føre til fall i godsomsetning og dermed fall i inntektene for havnekassen i 2009.

Tabell 1 GODSMENGDER MED STORE ENHETER MED SKIP 2004 - 2008					
FORDELTE ETTER ENHETENS ART ¹⁾					
(1000 TONN)					
	2004	2005	2006	2007	2008
CONTAINERE LO/LO	1 222	1 090	1 040	1 151	1 254
TRAILERE M/EGEN TREKKVOGN	473	445	428	430	435
TRAILERE U/EGEN TREKKVOGN	546	579	644	587	502
I ALT	2 241	2 114	2 112	2 168	2 191

¹⁾ Inkl. transitt. Stykkgoods.

Tabell 2 CONTAINERTRAFIKKEN 2004- 2008					
ANTALL CONTAINERE (TEU) ¹⁾					
	2004	2005	2006	2007	2008
LO/LO	177 019	170 506	172 065	196 252	190 307
I ALT	177 019	170 506	172 065	196 252	190 307

¹⁾ Omregnet til 20' ekvivalenter. Omfatter også flak. Inkludert tomme containere.

Tabell 1 viser utviklingen i godsmengde i lo/lo-trafikken. Det er hovedsakelig stykkgoods som fraktes i containere. Containertrafikken lo/lo økte til og med 2004 mens den gikk tilbake fra 2004 til 2006. Etter ny, sterk økning i godsmengde med containere i 2007, framgår det av tabell 1 at det i 2008 har vært en fortsatt økning i på 8,9 % i forhold til 2007.

Tabell 2 viser utviklingen i antall lo/lo-containere. Den sterke økningstakten i antall containere lo/lo fram til 2004 ble i 2005 brutt ved en markant nedgang. Fra 2006 til 2007 økte antall containere med hele 14 %. Fra 2007 til 2008 gikk antallet TEU ned med 3,1 %. Nedgangen i antall containere omfatter i sin helhet tomme containere. Containere med last har økt i forhold til containere uten last. Antall inngående containere med last har økt i 2008 med 1,5 %. Det tas inn vesentlig færre tomme containere - en nedgang på hele 29,5 %. Av utgående containere har antall med last økt med 8,3 % mens antall tomme har gått ned med 14,0 %.

Retningsubalansen i lo/lo-trafikken når det gjelder antall er omtrent uendret over de 3 siste årene. Retningsubalansen når det gjelder lo/lo-godsmengde har også endret seg lite de 3 siste årene og er fortsatt meget skjev.

Antall containere lo/lo (TEU) har økt med 7,5 % fra 2004. Fra 2002 er det en gjennomsnittlig årlig økning på 4,54 %. Til sammenligning legges det i Revidert strategisk plan til grunn en prognose i økningen av antall containere lo/lo på 8,9 % pr. år i midlere alternativ (alt.1) og 3,1 % i laveste alternativ (alt. 3).

For trailere med egen trekkvogn (jfr. tab. 1) er godsvolumet tilnærmet uendret fra 2007 til 2008. For trailere uten egen trekkvogn fortsatte nedgangen fra 2006 idet en fikk en nedgang på 14,4 %.

Tabell 3						
Produksjons-/produktivitetsindikatorer	Resultat 2006	Resultat 2007	Plantall 2008	Resultat 2008	Avvik resultat-plantall 2008	Endring 2007 til 2008 i %
Godsomsetning (1.000 tonn)	6 356	6 310	6 350	5 919	-431	-6,2 %
Stykk gods (1.000 tonn)	2 643	2 722	2 640	2 445	-195	-10,2 %
Våt bulk (1.000 tonn)	2 029	1 980	2 030	2 067	37	4,4 %
Tørr bulk (1.000 tonn)	1 684	1 608	1 680	1 407	-273	-12,5 %
Containere lo/lo						
Godsmengde (1.000 tonn)	1 040	1 152	1 180	1 254	74	8,9 %
Lo/lo containere (1000 TEU)	172	196	225	190	-35	-3,1 %
Gods bil- og passasjerferger ¹⁾	1195	1145	1200	897	303	-21,7 %
Passasjerer i utenriksfart (1000 pers.)	2 797	2 887	2 840	2 649	-191	-8,2 %
Bil- og passasjerferger	2 591	2 690	2 630	2 409	-221	-10,4 %
Cruiseskip	206	197	210	240	30	21,8 %
Utleide utearealer i % av utleibare arealer	98,2 %	98,3 %	98,0 %	98,4 %	0,4 ²⁾	
Utnyttelse av bygninger i %	98,7 %	98,4 %	98,0 %	99,0 %	1,0 ²⁾	

1) Gjelder utenriks fart, inkl. turistskip.

2) Prosentpoeng

Tabell 3 viser blant annet de plantallene som er forutsatt for 2008. Plantallene utarbeides omkring mars måned året før budsjettåret. Det innebærer at da plantallene for 2008 ble utarbeidet, var sist kjente årsoppgaver fra 2006.

Samlet var godsomsetningen i 5,919 mill. tonn over Oslo havn i 2008, som er 6,2 % lavere enn i 2007.

Godsmengden med utenlandsfergene gikk i perioden 2001 - 2003 ned med 62 500 tonn pr. år. I 2004 ble denne trenden brutt, med en økning i godsmengden på 70 000 tonn. Fra 2005 til 2006 fortsatte økningen med 56 000 tonn (4,9 %). I 2007 var det en nedgang på 50 000 tonn (÷ 4,2 %). Denne trenden fortsatte i 2008 med en nedgang på hele 248 000 tonn (÷ 21,7 %). Nedgangen fra 2007 til 2008 skriver seg i all hovedsak fra nedleggelse av en fergerute. Dette har gitt et betydelig éngangsskift nedover i fergegodsutviklingen.

Omsetningen av bulkprodukter kan svinge mye fra år til år. Våt bulk utgjøres så godt som i sin helhet av petroleumsprodukter. Omsetningen av tørr bulk fra 2007 til 2008 viser en nedgang/økning på 199 000 tonn (÷ 12,5 %) og omfatter hovedsakelig dumpemasser. For øvrig henger endringer i dette segmentet typisk sammen med variasjoner i byggeaktiviteten i Oslo-området.

Nedgangen i stykkgodsomsetningen skriver seg hovedsakelig fra utenlandsferjene. Fra 2007 til 2008 har stykkgodsomsetningen for eksport gått ned med 10,3 % mens det for import er registrert en nedgang på 10,9 %. Innenriksvolumene av stykkgoods utgjør en mindre del av samlet stykkgodsvolum (5,8 %). Her er det nedgang i 2008 med 1,2 % for inngående og 4,1

% for utgående.

Tabell 4					
SKIPSTRAFIKK OVER OSLO HAVN 2003-2007					
	2004	2005	2006	2007	2008
Antall anløp	5 207	5 106	5 211	5 252	5 022
BT	62 782	69 803	71 355	73 198	72 244
Gjennomsnittlig skipsstørrelse (BRT/BT) ¹⁾	12 057	13 671	13 693	13 937	14 386

¹⁾ Omfatter ikke lokalferger til øyene, cruise- og charterbåter, taubåter

Som det framgår av tabell 4 fortsetter gjennomsnittlig skipsstørrelse å øke. I tabellen holdes lokal cruisetrafikk (chartertrafikk) utenfor. Trafikken til Nesodden telles med ett anløp pr. døgn pr. fartøy i trafikk.

Passasjertrafikken over Oslo Havn utgjorde i 2008 totalt ca. 6,7 millioner passasjerer. Av disse står utenriksfergene for ca. 2,4 millioner passasjerer og cruise for ca. 0,24 millioner passasjerer. Ca. 3,8 millioner passasjerer reiste med innenriks- og lokalferger og i underkant av 0,2 millioner på charter-, sightseeing- og turbåter.

Oslo Havn KF fokuserer på sikkerhet og før disse båtene går fra kai meldes antall passasjerer til Trafikksentralen som overvåker trafikken i havnedistriktet og det nærliggende sjøområde. Slik har Oslo Havn KF oversikt hvor mange passasjerer og mannskap som er om bord i båtene, i tillegg til at Trafikksentralen har den nøyaktige posisjon dersom noe uforutsett skulle skje. Skipskontrollen stiller også strenge sikkerhetskrav til chartertrafikken med passasjerer. Oslo Havn Trafikksentral angir også kaiplass for charterbåtene.

Et antall tilsvarende en tredjedel av Oslo's befolkning er på chartertur i Oslo's nære sjøområder hvert år. En stor del av charterbåtene leies av firmaer og organisasjoner som tar med kunder og ansatte ut på fjorden. Dette er også en svært populær utflukt for cruisepassasjerer..

Cruisetrafikken til Oslo har over en lang periode økt med ca 8 – 10 % årlig. Imidlertid var det en nedgang i antallet cruiseanløp fra 156 til 137 fra 2006 til 2007 som tilsvarer 11,5 %. I 2008 var det igjen en økning i antall cruiseanløp til 146.

Etter et tilbakeslag i 2007, økte passasjerantallet fra 2007 til 2008 med hele 21,7 % til ny "all time high" 239991 passasjerer. Gjennomsnitt antall passasjerer per skip til Oslo var 1643, i 2007 var gjennomsnittstallet 1429. Oslo har betydelig høyere gjennomsnittsstørrelse på anløpende cruiseskip og høyere antall passasjerer per anløp enn noen annen norsk anløpshavn.

Tabell 5 - Arealeffektivitet for ferger og containerterminaler						
År 2008						
Type	Nettoareal	Godsmengde		Inntekt	Tonn pr. kvm	Kr. pr. kvm
Ferge	84500	815		13212	9,6	156,36
Lo/lo	150000	1254		31338	8,4	208,92
Totalt	234500	2069		44550	8,8	189,98
År 2007						
Type	Nettoareal	Godsmengde		Inntekt	Tonn pr. kvm	Kr. pr. kvm
Ferge	84500	1145		15560	13,6	184,14
Lo/lo	168000	1143		30887	6,8	183,85
Totalt	252500	2288		46447	9,1	183,95

Tabell 5 angir godsmengde og vareavgift for ferger- og containerterminaler. Tabellen viser at arealeffektiviteten og inntekt pr. m2 har avtatt for fergeterminalene. Dette henger bl.a. sammen med at en fergerute ble nedlagt i 2008.

Hva angår lo/lo-terminalene så er det for disse inngått både nye avtaler og tilleggsavtaler som påvirker det totale disponerte areal. For Sjursøya containerterminal, som åpnet januar 2008, er arealet tatt med i oversikten. For Filipstads del er det ikke regnet bruk av areal i 2008. Samlet er areal noe mindre enn tidligere samlet sett.

Både arealeffektivitet og inntekt pr. m2 har økt for containerterminalene sammenliknet med 2007 som følge av disse forholdene. Det tas her et lite forbehold mht. sammenligning som følge av arealberegningen.

3.3 Resultatregnskap for virksomhetsområdene

I henhold til forskrifter til havne- og farvannsloven med regler for hvilke kostnader de enkelte avgifter skal dekke og avgiftsnivå (kostnadsorienterte havneavgifter), må det utarbeides regnskap for dette. I nedenstående tabell presenteres i samsvar med forskriften regnskap for kostnadsbærerne farled (med tilhørende anløpsavgift), kaifront (med tilhørende kaiavgift) og kaiareal (med tilhørende vareavgift). Andre tjenester som ikke inngår i havneavgiftsbegrepet er samlet for seg. Dette omfatter diverse tjenester som kranservice, utleie av arealer, havneskur o.l., lagringsplasser for varer og depoter, vannlevering, strømlevering mv. Disse tjenestene ytes mot vederlag.

Tabell 6 - Regnskap pr. kostnadsbærer 2008					
Resultatregnskap 2008 (mill. kr.)	Farled	Kaifront	Kaiareal	Tjenester	Sum
	Anløpsavgift	Kaiavgift	Vareavgift	Vederlag	
Driftsinntekter	4,6	22,7	45,7	170,0	243,0
Drifts- og vedlikeholdskostnader	5,4	11,4	38,9	130,3	186,0
Avskrivninger	0,4	9,7	9,1	32,5	51,7
Sum kostnader	5,8	21,1	48,0	162,8	237,7
Driftsresultat	-1,2	1,6	-2,3	7,2	5,3

I tabellen er angitt driftsinntekter og driftskostnader (inkl. avskrivninger), samt driftsresultat for hvert av disse virksomhetsområdene.

Det fremgår at av Oslo av Oslo Havn KFs samlede brutto driftsresultat før finansposter men etter avskrivninger, på kr 5,3 mill., kan kr 7,2 mill. henføres til tjenester som ytes mot vederlag. Farled hadde et negativt driftsresultat på kr 1,2 mill. mens kaiareal hadde et negativt resultat på kr 2,3 mill. Kaifront har et positivt resultat på kr 1,6 mill. i 2008.

Disse regnskapstallene skiller seg fra forretningsregnskapet som omtales under punkt 4 ved at avskrivninger er tatt med. Disse er beregnet ut fra anskaffelsesverdier etter vanlige regnskapsmessige prinsipper. Dessuten er refunderte sykepenger fratrukket driftsutgiftene og ikke ført brutto som i forretningsregnskapet. Det skal videre bemerkes at felleskostnadene til administrasjon og støttefunksjoner er fordelt tildels skjønsmessig på virksomhetsområdene. Dette gir en fordeling som kan avvike fra den faktiske bruken av fellesressurser. Finansinntekter og -kostnader og overføring til HAV Eiendom AS for kompensert dokumentavgift ved eiendomsoverføring som tingsinnskudd er holdt utenfor oppstillingen.

4. SAMMENLIGNING AV REGNSKAP OG BUDSJETT

Oslo Havn KFs regnskap, med balanseoppstilling og noter, utgjøres av vedlegg 1.

Regnskapet er ført i henhold til forskrift fra Kommunal- og regionaldepartement av 24.08.2006 for kommunale og fylkeskommunale foretak.

Etter uttak fra/avsetninger til fond på investerings- og driftsregnskapet, overføres det fra driftsregnskapet kr. 32,520 mill. til investeringsregnskapet.

4.1 Driftsregnskap 2008

i kr.1000

	I	II	III	IV	V
	Regnskap 2008	Dok. 3 2008	Reg. bud. 2008	Regnskap 2007	Avvik 2008 (III-I)
Salgs- og leieinntekter	241 214	218 455	229 455	236 570	-11 759
Overføringer med krav til motytelse	4 673	2 730	2 970	4 025	-1 703
Overføringer uten krav til motytelse	215			50 129	-215
Sum driftsinntekter	246 102	221 185	232 425	290 724	-13 677
Kalkulatoriske avskrivninger	51 694	46 000	46 000	47 713	-5 694
Lønn og sosiale utgifter	98 902	90 906	98 828	95 289	-74
Kjøp av varer og tjenester	67 984	63 050	67 050	56 035	-934
Overføringsutgifter	61 086	11 975	27 543	6 347	-33 543
Fordelte utgifter	-1 727	-435	-435	-530	1 292
Sum driftsutgifter	277 939	211 496	238 986	204 854	-38 953
Brutto driftsresultat	-31 837	9 689	-6 561	85 870	25 276
Finansinntekter	10 519	250	5 500	4 185	5 019
Finansutgifter	6 640	23 419	12 419	5 970	-5 779
Motpost kalkulatoriske avskrivninger	51 694	46 000	46 000	47 713	-5 694
Netto driftsresultat	23 736	32 520	32 520	131 798	8 784
Avsetning til fond	8 250			50 100	-8 250
Netto bruk av driftsfond	39 119			645	-39 119
Overføring til investeringsregnskapet	32 520	32 520	32 520	38 240	0
Regnskapsmessig resultat	22 085	0	0	44 103	-22 085

Driftsregnskapet har over de senere år hatt en negativ kontantstrømutvikling. Dette fortsetter

også i 2008.

Det overordnede bildet i 2008 kjennetegnes på inntektssiden av at leie- og leietilknyttede inntekter holder seg godt oppe, mens de direkte trafikkgenererte inntekter faller og ligger til dels under budsjett. Driftsutgiftene ligger stort sett på budsjett. Regnskapsmessig mindreforbruk har falt fra kr. 44,103 mill. i 2007 til kr. 22,085 i 2008. Dette etter en redusert overføring til investeringsregnskapet fra kr. 38,2 mill. i 2007 til kr. 32,5 mill i 2008. At resultatutviklingen ikke er blitt svakere henger sammen med følgende forhold:

- Det er heller ikke i 2008 opptatt lån for saldering av investeringsregnskapet. Samlet svarer netto finanskostnader alene for kr 10,798 mill. av foretakets regnskapsmessige resultat på kr 22,085 mill. Dette alene utgjør dermed godt og vel halvparten av det samlede netto regnskapsmessige resultat.
- I årsavregning fra Oslo Pensjonsforsikring over totale pensjonsforpliktelser og kostnader spesifiseres en rekke poster, med beløp av betydelig størrelse som er uforutsigbare. Det såkalte premieavviket utgjorde eksempelvis i 2007 en kreditering (inntekt) på kr. 1,4 mill. I 2008 utgjør tilsvarende beløp en kreditering med hele kr. 8,9 mill.

Sum driftsutgifter har økt fra kr. 204,9 mill. i 2007 til kr. 277,9 mill. i 2008, med en motsvarende økning på inntektssiden. Denne økningen er nominell og avspeiler ikke økt aktivitetsnivå. I 2008 er utgiftsført tap av fordring mot Oslo kommune vedr. Trekantomta på kr. 16,953 mill. Videre er det utgiftsført kr. 37,114 mill. i dokumentavgift for havnekasse-eiendommer som i 2008 ble overført til HAV Eiendom A/S. Tilsvarende beløp er bokført på inntektssiden fra bundet fond, hvor mottatt kompensasjon for dette fra Statsbygg i 2007 (totalt kr. 50,1 mill.) er avsatt. Se nedenfor.

Driftsinntekter fra den løpende skipstrafikken og gods som føres over havnevesenets kaier (goods, cruise, ferger) kommer hovedsakelig gjennom havneavgiftene. Inntektene knyttet til den løpende trafikken av skip og varer har gått ned og ligger til dels under budsjett - se kommentarer nedenfor.

Når det gjelder **salgs- og leieinntektene** har disse holdt seg godt oppe. Grunnene til dette er bl.a. inntekter av engangskarakter i forbindelse med tunnelarbeidene i Bjørvika og engangskontrakter på Filipstad i tillegg til meget høy økonomisk aktivitet i. halvår 2008.

Inntektene av **fartøysavgiftene** (anløps- og kaiavgift) ligger samlet kr 0,735 mill. lavere enn budsjett. Ordinær anløpsavgift ligger kr 0,083 mill. over budsjett. Spesiell fartøysavgift er kr 0,403 mill. over budsjett. Kaiavgiften ligger kr 0,414 mill. under budsjett. Dette siste henger bl.a. sammen med nedleggelse av fergerute til Nord-Jylland i 2008.

Vareavgiftene viser en nedgang på kr 3,016 mill. fra 2007 til 2008. Også dette skriver seg i hovedsak fra nedleggelse av ferjeruten til Nord-Jylland. I forhold til budsjett viser vareavgiftene for 2008 et negativt avvik på kr 2,525 mill. Samlet viser havneavgiftene et negativt avvik på kr 3,260 mill.

Leieinntektene vil avta etter hvert som havnearealer avgis til annen anvendelse. Fra det ene året til det neste kan det imidlertid bli forbigående svingninger. Når utleide bygg og større kontrakter for utendørsarealer gir inntekter i bare noen få måneder ut over det som er lagt til grunn i budsjettet, fører det til merinntekter. Man har lyktes med å holde en meget høy utleieprosent for både inne- og utearealer i forhold til plantallene for 2008 (se tabell 5 foran),

noe som bidratt til at leieinntektene har holdt seg meget godt oppe. Gjennom aktiv eiendomsforvaltning har en også lyktes godt med å utnytte areal som midlertidig står ledig til inntektsgivende aktiviteter, noe som er en utfordring med den omfattende byggeaktivitet - med stadige vei- og trafikkomlegginger som pågår. Samlet ender leieinntektene kr 8,264 mill. høyere enn forutsatt.

Når det gjelder **andre vederlag** ligger disse samlet kr 6,755 mill. over budsjett og kan i all hovedsak henføres til den store økningen som har funnet sted i inntektene for lagring av varer utover 48 timer, den såkalte bryggeavgiften.

Refusjoner og overføringer (mest sykkelønnsrefusjon) er samlet kr 1,918 mill. høyere enn forutsatt.

I gruppen **Lønn og sosiale utgifter** inngår premie til Oslo Pensjonsforsikring A/S inklusive utgifter til tilleggspremie som følge av lønns- og trygdeoppgjøret. Inklusive det såkalte premieavviket, har lønnspostene et samlet merforbruk i forhold til budsjett i gruppen Lønn og sosiale utgifter på kr 0,074 mill.

Til **Kjøp av varer og tjenester** er det samlet brukt kr 0,934 mill. mer enn budsjett og henger sammen med refusjon av utgifter til ROM Eiendom AS ved Havnestyrets beslutning juni 2008 om å avslutte samarbeidet med ROM om et felles utviklingselskap, interimsselskapet Filipstad Utvikling, i henhold til inngått kontrakt.

Overføringsutgifter omfatter blant annet bevilgning til støtte til forskjellige organisasjoner og institusjoner, utbetaling av oppkrevingsgodtgjørelse til ekspeditører som krever inn vare- og bryggeavgift på vegne av Oslo Havn KF, bidrag til oljevernberedskap (IUA) og tap på fordringer.

Balanseført fordring på Oslo kommune er nå tapsført. Fordringen har oppstått ved at inntekter fra Trekanttomta (med vekslende beløp) opp gjennom årene i henhold til anordningsprinsippet er blitt inntektsført i HAVs driftsregnskap siden 1996. Totalt er det nå tapsført kr 16,953 mill. for denne perioden, som tilsvarer tidligere års inntektsføringer i regnskapet.

Kompensasjon for dokumentavgift (totalt kr 50,1 mill.) for havnekasseeiendommer som overføres til HAV Eiendom AS ble i 2007 mottatt fra Statsbygg og avsatt på fond. Utbetaling av dokumentavgift for havnekasseeiendommer som ble overført i 2008, er ført til utgift under denne postgruppen med kr 37,114 mill. Tilsvarende beløp er inntektsført fra bundet fond. Det gjenstår etter dette kr 12,986 mill. av denne fondsavsetningen til senere overføring.

Dette gir et **brutto driftsresultat før finansposter** og **bruk av avsetninger** på minus kr 31,836 mill. Tas det hensyn til **bruk av avsetninger** blir **brutto driftsresultat før finansposter** kr 5,278 mill. Driftsresultat før finansposter i 2007 var kr 85,871 mill.

Finansinntektene (renter av bankinnskudd) utgjør hele kr. 10,5 mill., som er kr. 5,019 mill over budsjett.

Finansutgiftene er kr 5,779 mill. lavere enn budsjettet som følge av utsatte låneopptak i 2008.

Det **overføres fra drift** kr 32,520 mill. til investeringsregnskapet.

Det er ved regnskapsavslutningen avsatt kr 8,250 mill. og inntektsført kr 2,005 mill. av **ubundne driftsfond**. Fra **bundet driftsfond** er inntektsført kr 37,114 mill. som omtalt ovenfor for kompensert dokumentavgift ved overføring av eiendommer til HAV Eiendom AS.

Etter dette utgjør udisponert overskudd i driftsregnskapet kr 22,085 mill.

Redegjørelse for større budsjettjusteringer i løpet av 2008

Av større budsjettjusteringer på driftsbudsjettet ble budsjettert lønn og sosiale utgifter økt med kr 7,922 mill. som følge av virkningen i 2008 for lønnsoppgjøret fra 2007 og virkningen av lønnsoppgjøret for 2008.

Kjøp av varer og tjenester er samlet oppjustert med netto kr 4,0 mill. mens finansutgiftene er redusert med kr 11,0 mill. som følge av utsatt låneopptak for investeringsutgifter.

I styresakene 9/2008 og 70/2008 ble det samlet avsatt budsjettmessig kr 17,0 mill. i tap på fordring på Oslo kommune vedrørende tidligere bokførte leieinntekter fra Trekantomta.

Inntektene fra lagring av varer – den såkalte bryggeavgiften - er oppjustert med kr 6,5 mill. mens øvrige leieinntekter samlet er oppjustert med kr 4,5 mill.

4.2 Investeringsregnskap 2008

Oslo Havn KFs investeringsbudsjett for 2008 er også blitt vesentlig justert i forhold til opprinnelig budsjett.

Oslo Havn KFs igangsatte utbyggingsprosjekter i Sydhavna skal i hovedsak finansieres ved eiendomssalg. Gjennom styrevedtak har Oslo Havn KF tilpasset sitt investeringsbudsjett til nedjustert utbyggingstakt i Sydhavna. Den reduserte utbyggingstakten henger først og fremst sammen med at inntekter fra eiendomssalg kommer senere enn forutsatt.

Investeringsrammen for Oslo Havn KF i 2008 ble samlet oppjustert med kr 174,973 mill. til kr 286,508 mill. (inkl. Ren Oslofjord) gjennom til ytterligere disposisjon. Dette ble saldert ved låneopptak (økt fra kr 66,015 mill. til kr 73,549 mill.), salg av eiendom (Tjuvholmen delbetaling III) og anleggsmidler med kr 23,100 mill. samt bruk av avsetninger (økt med kr 40,400 mill.)

Endelig er tilskudd fra ”spleiselaget” når det gjelder prosjekt Ren Oslofjord etter anbefaling fra kommunerevisjonen i 2008 ført brutto. Bidrag fra ”spleiselaget er i 2008 samlet budsjettjustert med kr 42,953 mill. I prosjekt Ren Oslofjord er det totalt anvendt kr 64,889 mill. i 2008.

Investeringsregnskap for kap. 060 Oslo havn KF*i kr.1000*

	I	II	III	IV	V
	Regnskap 2008	Dok. 3 2008	Reg. bud. 2008	Regnskap 2007	2008 (III-I)
IKT og annet materiell	4 984	2 100	7 725	3 043	2 741
Investering Sydhavna	72 006	100 200	136 925	234 373	64 919
Ren Oslofjord	64 889		104 623	43 567	39 734
Investering havn forøvrig	25 825	9 235	37 235	22 190	11 410
Kjøp av aksjer (inkl. overkursfond)				1 645 648	0
Avsetninger	42 738			61 004	
Overføringsutgifter					0
Sum investeringer	210 442	111 535	286 508	2 009 825	76 066
Overført fra drift	32 520	32 520	32 520	38 240	0
Salg av eiendom og anleggsmidler	33 471	13 000	36 100	112 236	2 629
Overføring av eiendom/tingsinnskudd				1 645 648	0
Lån		66 015	73 549	20 000	73 549
Tilskudd fra staten og andre	43 065		42 953	73 455	-112
Mottatt avdrag på lån				40 000	0
Renter på lån				7 054	0
Avsetninger					0
Bruk av avsetninger	101 386		101 386	70 143	0
Sum finansiering	210 442	111 535	286 508	2 006 776	76 066
Udekket (-)/udisponert (+)	0	0	0	-3 049	0

Låneopptak er ikke gjennomført for 2008.

Det vises til regnskapsoppstillingene i vedlegg 1, som er Oslo Havn KF's regnskap, samt mer detaljert omtale av investeringsprosjektene i vedlegg 2.

4.3 Årsavslutningsdisposisjoner

På grunn av den usikre økonomiske situasjon, bokføres kr 1,0 mill. som tapsavsetning vedr. kundefordringer, jf. note 1 til regnskap i vedlegg 1.

Av samme grunn må forventes at krav til sikkerhet og forventet lavere avkastning hos Oslo Pensjonsforsikring kan føre til innbetalingskrav fra virksomhetene. Det foreslås at fondsavsetning til økte pensjonskostnader økes med kr. 4,0 mill.

Det avsettes kr 39,845 mill. på bundet fond vedr. Ren Oslofjord. På ubundet investeringsfond for 2009 avsettes uanvendte midler på kr 2,893 mill. til disponering på de øvrige investeringsprosjekter.

4.4 Balanseregnskap

Balanseregnskap for kap. 060 Oslo Havn KF

I 1000 kr.

	Regnskap 2008	Regnskap 2007	Endring
Anleggsmidler	1 584 825	1 534 697	50 128
Aksjer, andeler, pensjonsmidler	1 918 004	1 883 608	34 396
Omløpsmidler	161 837	224 651	-62 814
Sum eiendeler	3 664 666	3 642 956	21 710
Egenkapital	3 254 486	3 241 003	13 483
Langsiktig gjeld	347 899	344 289	3 610
Kortsiktig gjeld	62 281	57 664	4 617
Sum egenkapital og gjeld	3 664 666	3 642 956	21 710

Økning anleggsmidler utgjøres av tilførte aktiva gjennom investeringsprosjektene.

Økning i langsiktig gjeld skyldes økning i foretakets pensjonsforpliktelser.

5. UTKVITTERING AV BYSTYRETS MERKNADER

Ingen merknader eller vedtak skal utkvitteres.

6. SÆRSKILT RAPPORTERING*6.1 Tiltak for å forbedre service overfor brukere og naboer*

Oslo Havn KF har også i 2008 arbeidet målbevisst for å øke produksjonen på containerkranene og ved lossing av bulkklaster. Det har på enkelte skip ved lossing vært en produksjon på over 40 containere pr. time.

Når det gjelder bulkklaster har en etter avtale med kundene kommet frem til en mer strømlinjeformet ekspedering av disse lastene. Dette medfører kortere liggetid for det enkelte skip og reduserte utgifter til kunde og reder.

Det er avholdt kundemøter med de største kundene med tanke på å utveksle informasjon slik at alle parter vet hva som vil skje i den nærmeste fremtid og, der dette er kjent, lenger frem i tid. I tillegg avholdes kontinuerlig møter med kunder om enkeltsaker.

For å etterkomme ønsker fra flere av de viktigste kundene har Avgifts- og kontrollseksjonen lagt om rutine for innrapportering av avgiftsgrunnlag. Samlefacturering er innført der hvor det er hensiktsmessig.

Saker til og protokoller fra havnestyremøtene er gjort allment tilgjengelig ved at de legges ut på Oslo Havn KFs internettsider. Pressemeldinger, styresaker og informasjon legges ut fortløpende på HAVs hjemmesider.

Dialogen med nærområdet vedrørende drift og tiltak i Sydhavna er viktig med nyhetsbrev til kunder og naboer.

Arbeidet med å redusere støyulempene for naboene fortsatte i 2008. På terminalen har tiltak som bl.a fjerning av dumper på terminal- og kaidekk og forbedring av terminalutstyr blitt gjennomført. Støyskjermingstiltak for utvalgte bolighus i nærområdet er under vurdering og kartlegging. For å få bedre kunnskap om containerterminalens faktiske støy til nærområdet etableres automatisk støymåling.

Støykurs for terminalansatte og kranførere ble arrangert høsten 2008 og her deltok støyekspert, bydelsoverlegen og representanter for naboene og terminalutstyrsleverandører.

Det er utgitt 5 internaviser i 2008, og intranettet ble videreutviklet som en viktig informasjonskanal for bedriftens ansatte.

6.2 *Saksbehandlingstid*

Oslo Havn KF har interne regler om saksbehandlingstid i tråd med vedtatt instruks om svarfrister for henvendelser fra publikum. Disse innebærer endelig svar på henvendelser i kurante saker innen 2 uker og midlertidig svar innen 2 uker i saker hvor ytterligere opplysninger må innhentes før endelig svar kan gis eller saker som krever en mer omfattende saksbehandling. Oslo Havn KF har rutine for restanselister som skrives ut og distribueres 4 ganger i året.

6.3 *Tilgjengelighet for mennesker med funksjonshemming*

Oslo Havn KF har tilrettelagt for ansatte med funksjonshemming ved reservering av parkeringsplass, samt eget, tilpasset toalett og tilpasning av kontorinnredning.

Oslo Havn KF deltar gjennom Oslo kommunes småbåtutvalg i etablering av ramper for småbåttbrukere med funksjonshemming. Det eksisterer 3 ramper i Oslo havnedistrikt. Oslo Havn KF utgir en egen brosjyre med kart for småbåttbrukere, med opplysninger om trafikale forhold i Oslo havnedistrikt (fartsgrenser m.m.). I denne brosjyren er blant annet septikmottak og ramper gjengitt.

6.4 *Tiltak i Oslo kommunes folkehelseplan*

Oslo Havn KF har ingen tiltak/prosjekter i henhold til planen.

6.5 *Internkontroll helse, miljø og sikkerhet (HMS) og tiltak for arbeidsmiljøforbedringer*

HAV oversender pålagte varslingsrutiner/søknader til Arbeidstilsynet vedrørende ombygning/tilbygg/nybygg. Ingen pålegg er mottatt.

Heiskontrollen har stengt heisen i skur 91.

Det har vært et befaringsmøte november 2008 med Oslo havn KF og El-tilsynet om Sjursøya oljehavn og containerhavna. Ingen pålegg er mottatt.

Ingen tvangsmiddel blitt tatt i bruk i forbindelse med tilsyn.

6.6 *Ytre miljø*

Rapporteringen nedenfor er i henhold til bystyremelding 1/2003 Byøkologisk program, pkt. 4.2.1, hvor det bl.a. er presisert at det innføres miljøledelse med miljøbudsjettering, miljørapportering og miljørevisjon i alle kommunens etater og virksomheter, jfr. også kravet om miljøstyring i bystyremelding 3/2003 Grønn kommune. Hensikten er å redusere

energibruk, forurensing og avfall, og bidra til et bedre bymiljø i samsvar med Byøkologisk program.

6.6.1 Miljøsertifisering

Oslo Havn KF er sertifisert i henhold til miljøstandard ISO 14001.

Antall godkjente sertifiseringer	3
Antall gjenstående sertifiseringer	0

6.6.2 Stasjonær energi

ENØK- prosjekt i Oslo Havn

Oslo Havn gjennomførte i 2004 en kartlegging av energiforbruk i sine bygg, og påbegynte deretter arbeidet med et energiprogram for redusert energiforbruk. Gjennom energiprogrammet har Oslo Havn KF redusert energiforbruket med ca. 20% (tilsvarende 1,3 GWh) i løpet av 2008 i de 11 bygg som er med i ENØK- prosjektet. I henhold til energiprogrammet gjøres det fortløpende ENØK- analyser av aktuelle bygninger. Ved prosjektering av nybygg blir tilknytning til fjernvarme alltid vurdert.

Energi forbruk av lokaler som brukes av HAV,

Energiforbruk	kWh	CO ₂ -utslipp	kg CO ₂
Elektrisk energi – ordinær avtale	4 926 721	-	246 836
Grønn strøm 1)	-	-	0
Olje, parafin (*10 kWh/l)	-	*0.273 kg/kWh	
Fjernvarme	-	*0,0455 kg/kWh	
Bioenergi (flis, pellets etc.)	-	-	0
SUM	4 926 721		246 836
Oppvarmet areal m ² > 15 °C:	19 393 m²		
Energiforbruk kWh/m²	254 kWh/ m²		

1) Garantert fornybar energi, opsjon i samkjøpsavtale med Hafslund Strøm AS

Eventuelle kommentarer:

Data er basert på faktisk forbruk for perioden 1.1.2008 – 18.12.2008 Tallene er ikke temperaturkorrigert. Det har blitt beregnet antall kg CO₂ på den elektriske energien (sft.no).

Klimaregnskap/CO₂ avtrykk

HAV har beregnet sitt Co₂ avtrykk for 2007. I forbindelse med prosjektet har HAV kartlagt utslippskilder i Oslo Havn. Utslippene er blitt kalkulert og det skal lages målsettinger for reduksjon av klimagassutslipp basert på disse. Reduksjon av klimagassutslipp er generelt et viktig satsingsområde både lokalt og internasjonalt, og det foregår nå en storsatsing på arbeid med klimagassreducerende tiltak for havner og skipsfart. Oslo havn er pilothavn sammen med Rotterdam og Los Angeles havn i regi av Bill Clinton Climate Initiative.

6.6.3a CO₂- utslipp egen bilpark

Antall kjøretøy*	24
Totalt CO ₂ -utslipp kg	

*En bil er elektrisk.

CO₂-utslipp rapporteres ved å oppgi mengde forbrukt bensin og/eller diesel.

Energibærer	Forbrukt mengde energibærer (liter)	Utslippsfaktor (kg/liter)	CO ₂ -utslipp (kg) ¹⁾
Bensin	4757	2,32	11 036
Diesel	20 436	2,66	54 360

1) CO₂-utslipp = mengde energibærer x utslippsfaktor

6.6.3b CO₂-utslipp innkjøpte transporttjenester

Transporttjenestene i HAV gjøres internt.

6.7 Miljøtiltak

Redegjørelse for oppfølging av strategier og tiltak i henhold til mål i Byøkologisk Program (BØP), status 2008.

6.7.1 Oslo skal ha en bærekraftig byutvikling, trivelige byrom og et godt fungerende kretsløp

Delmål 1.1 Oslos byutvikling skal skje i samsvar med byøkologiske prinsipper

Overordnet miljøoppfølgingsprogram for Fjordbyen

Oslo Havn KF har utarbeidet et miljøoppfølgingsprogram for å ivareta de viktigste miljøaspektene vedrørende Fjordbyprosjektet. Programmet skal bidra til å sikre nødvendige miljøkvaliteter og ivaretagelse av Oslo kommunes miljøpolitikk både i byutviklingsområdene og i havneområdene.

6.7.2 Banebyen Oslo skal ha et miljøeffektivt transportsystem og bruke fornybare energikilder

Delmål 2.5. Oslo skal redusere utslippene av klimagasser og luftforurensing fra byens bebyggelse

Landstrømprosjektet

Oslo Havn KF har utredet muligheter for etablering av landstrøm. Det er utredet miljøeffekter, kostnader og nytte-kostnader for etablering av landstrømanlegg for skip ved landligge i Oslo havn. Utredningen omfatter fire ferger som går i rutetrafikk. HAV skal arbeide videre med å etablere landstrømanlegg for de utvalgte fergene, og etablere kontakt med fergenes andre anløpshavner for valg av løsninger og samarbeid mellom rederi og havner.

6.7.3 Oslo skal bevare og styrke sin blågrønne struktur

Delmål 3.1. *Oslo skal forvalte sitt biologiske mangfold på en bærekraftig måte*

Kartlegging av marint biologisk mangfold

Havnevesenet tok i 2002 initiativ til kartlegging av biologisk mangfold i marine miljøer i Oslo i samarbeide med Friluftsetaten (FRI). Resultatene av kartleggingen er lagt inn kommunens saksbehandlingsverktøy som benyttes av kommunes saksbehandlere mht. arealplanlegging. Oversikten over biologiske mangfold er også allment tilgjengelig i form av digitale kart over naturtyper.

Røddlistearten *hunderot* er registrert på HAVs eiendom på Akershusstranda. Forekomsten av denne arten sikres overlevelse ved å utsette slått av disse arealer til slutten av august. Dette er innarbeidet i rutiner. I forbindelse med gjennomføringen av "Helhetlig tiltaksplan for forurensede sedimenter i Oslo havnedistrikt" er det foretatt ROV-inspeksjon av sjøbunnen i deponiområdene for rene og forurensede masser i Bekkelagsbassenget, samt langs kaier som blir berørt av oppryddingsprosjektet.

Forurensede sedimenter i Oslo havn - Prosjekt Ren Oslofjord

Byøkologisk program 2002 – 2014 danner grunnlaget for helhetlig tiltaksplan for opprydding av forurensede sedimenter i Oslo havnedistrikt. Mudringsarbeidet for indre havn og småbåthavner ble igangsatt 2006 og avsluttet i desember 2008. Oppryddingen ble utvidet til også å rydde badeplass på Hovedøya og småbåthavner på Hovedøya. I november startet tildekkingen av dypvannsdeponiet, dette arbeidet vil pågå til april 2009. Overvåking av deponiet vil pågå til 2010. Totalt har ca. 440 000 m³ sterkt forurenset sjøbunn blitt mudret.

Det har vært utført et stort informasjonsarbeid i prosjektet. Aktuell informasjon har under hele prosjektets gang blitt publisert på prosjektets hjemmeside www.renoslofjord.no.

6.7.4 Miljøbyen Oslo skal feie for egen dør gjennom en miljøeffektiv kommuneforvaltning

Miljøstyring

Oslo Havn KF ble i 2001 sertifisert etter miljøstandarden ISO 14001 og resertifisert av Det Norske Veritas 2007. Miljøstyringen tilrettelegger for miljøvennlig drift i Oslo Havn KF samt å oppnå høyest mulig miljøkvalitet hos kunder og leverandører.

Fokusområdene for den eksterne revisjonen våren 2008 var Prosjekt Ren Oslofjord og Renhold. I 2008 ble det gjennomført en internrevisjon med tema kontroll av implementering av nytt/endret lovverk, ytre miljø, internkontroll og sikkerhet. I 2006 ble det innført en ny metode for kartlegging av vesentlig miljøpåvirkning og i 2008 avsluttedes den grundige kartleggingen av miljøaspekter etter den nye metoden ved samtlige seksjoner i Oslo Havn KF.

Miljøhensyn ved anskaffelser

Oslo Havn KF har innarbeidet krav om miljøhensyn i sin anskaffelsesrutine. Det er utarbeidet et skjema vedrørende egenerklæring om miljø. Miljøkriterier er innarbeidet ved innkjøp av rullende materiell og kraner og kontormateriell. I anskaffelser hvor det er naturlig vurderes tilbydere også på miljøgodhet. OMOP for Fjordbyen skal som hovedregel ligge ved som vedlegg ved utsendelse av konkurransegrunnlag.

6.7.5 Synliggjøring av miljøinnsats i strategiske plan og årsrapporter

Oslo Havn KFs miljøpolitikk

Oslo Havn KF skal gjennom kontinuerlig forbedring sikre en miljøvennlig havn for omgivelsene, byen og våre kunder. Det tas et helhetlig ansvar for miljø i Oslo havnedistrikt, naboer og andre interessenter som er berørte av havnens miljøpåvirkning skal oppleve Oslo Havn KF som åpen, proaktiv og løsningsorienterte

Ledelsen i Oslo Havn KF skal påse at ansvar og oppgaver for ytre miljø er definert og følges opp. Ytre miljø skal integreres i strategiske vurderinger og operasjonelle beslutninger. Oslo Havn KF skal sikre et tilfredsstillende miljønivå gjennom ivaretagelse av miljø i planlegging, utvikling og drift i henhold til egen målsetting og relevante lovbestemte krav.

Overordnede mål 2008 for miljø og HMS

Miljømål

1. Oslo Havn KF arbeider for å øke andelen sjøtransport i forhold til landtransport, da dette er et miljøvennlig alternativ.
2. Oslo Havn KF skal arbeide for at havnen har et best mulig estetisk uttrykk, og at estetiske hensyn ivaretas i nødvendig grad i drift og utvikling.
3. Oslo Havn KF vil arbeide for å redusere miljøbelastningen til omgivelsene og bidra til bærekraftig utvikling innenfor gitte rammer. Slik skal havnevirksomheten fremstå som miljøbevisst overfor omgivelsene.

HMS mål

4. Arbeid i Oslo Havn KF skal planlegges og gjennomføres slik at det ikke oppstår dødsulykker, alvorlige personskader, senskader, materielle skader eller alvorlige skader på ytre miljø.
5. Oslo Havn KF skal være en god arbeidsplass med trivsel og medvirkning for de ansatte. Det skal arbeides for å redusere arbeidsrelatert sykefravær og bidra til en god helse.

6.7.6 Oslo skal bidra til og samarbeide for et bedre miljø regional, nasjonalt og globalt

Oslo Havn KF er aktiv deltager i nasjonale og internasjonale miljønettverk og seminarer så som, Nettverksgruppe ISO 14001, Havneforbundet, Baltic Ports Organization og Green Port. Oslo Havn KF representerer blant annet Havneforbundet i ESPOs (European Seaports Organisation) miljøkomité IAPH og Bill Clinton Climate Initiative. Komiteen fungerer blant annet som høringsinstans for EU-kommisjonen. Internasjonalt deltar Oslo Havn også i miljøsam arbeid med nordiske havner, og i EU-finansierte prosjekter med en rekke europeiske havner, samt andre internasjonale konferanser om miljø og havnevirksomhet.

HAV deltar også aktivt i Environmental Challenge among European Port Authorities (ECEPA) som er en miljøorganisasjon etablert av medlemmer av ESPO. Det samme med de internasjonale organisasjonene International Navigation Association (PIANC) og International Association of Ports and Harbours (IAPH).

6.8 IA-avtalen

	Sykefravær i % 2006	Sykefravær i % 2007	Sykefravær i % 2008	Endring i % 2008 vs. 2007
Kvinner	10,1	7,3	8,1	0,8
Menn	7,5	6,9	7,4	0,5
Totalt	8,1	6,9	7,6	0,4

Det har vært en liten økning i sykefraværet fra 2007 til 2008 både for virksomhetens kvinnelige og mannlige ansatte.

Virksomheten har eget nærværprosjekt hvor overordnet mål i 2008 er at Oslo Havn KF skal være en god arbeidsplass med trivsel og medvirkning for de ansatte og hvor det skal arbeides for å redusere arbeidsrelatert sykefravær og bidra til god helse. Blant annet dekkes utgifter til fysikalsk behandling for arbeidsrelatert forhold inntil folketrygdens egenandel og i tillegg utgifter til fysisk aktivitet utenfor arbeidstiden med inntil kr. 1500,- pr. år pr. ansatt.

I tillegg fastsettes mål og delmål ved virksomhetens ISO 14001-sertifisering på "Ledelsens gjennomgang" en gang i året.

Virksomheten jobber aktivt i forhold til bedriftsintern attføring og med fokus blant annet på arbeidstakere med redusert arbeidsevne for å forebygge overgang fra arbeid til uføreytelser.

6.9 Tiltak for likestilling

Oslo Havn KF har i tråd med avtale partssammensatt likestillingsutvalg som har som hovedmål å rekruttere kvinner inn i mannsdominerte seksjoner og inn i lederposisjoner. Oslo Havn har en kvinneandel på kun 20 %. Kvinnelige ledere er på 36 %.

6.10 Personalutvikling

Oslo Havn KF fokuserer på kompetanseutvikling relatert til HAV's strategier og mål. I 2008 ble det samlet avsatt kr 0,9 mill. til opplærings- og utviklingstiltak. Midlene fordeles pr. avdeling og brukes i henhold til opplæringsplaner for hver enkelt ansatt. Medarbeider-samtaler danner grunnlag for opplærings- og utviklingstiltakene.

Av midlene ble kr 0,150 mill. avsatt til "prioriterte fagområder" som er avdelings-overskridende tiltak for kompetanseheving av ansatte.

Område	Ja	Nei	Kommentar
Personalpolitisk plan		X	Ikke utarbeidet
Plan for kompetanseutvikling	X		Utarbeidet
Plan for seniorpolitikk		X	Arbeidet er påbegynt
Implementering av etiske regler	X		Gjennomført

6.11 Gjennomførte omstillings- og effektiviseringstiltak

Det har vært foretatt flere organisasjonsmessige endringer i 2008. Dette har skjedd på bakgrunn av partssammensatte utvalg nedsatt i MBU som har vurdert blant annet arbeidsoppgaver og bemanning. Rapportene fra arbeidsgruppene har medført

organisasjonsmessige og bemanningsmessige endringer. Arbeidet med å redusere antall ledere, ledernivåer, antall møter og antall tilstedeværende på møter har fortsatt.

Årsplan er innført som forenklet kvalitetssystem og planverktøy.

Det er tidligere vedtatt i MBU at bemanningen i HAV skal reduseres på bakgrunn av inntektsnedgang som følge av at arealer og lokaler avgis til byutvikling og hvor arbeidsoppgaver og ansvarsområder endres. Så langt har den vedtatte bemanningsnedgang vært fulgt opp, og antall ansatte er redusert fra 205 ansatte i 2002 til 160 ansatte pr. 31.12.2008.

Under henvisning til det pågående arbeid med gjennomføring av kommunens vedtatte IT-strategi, er det etter sentraliseringen av fakturabehandlingen med sentral skanning gjennomført tilpasning av bemanning og rutiner. Omleggingen har ført til mer og ikke mindre arbeid lokalt og det har ikke vært mulig å redusere bemanningen. For øvrig er det ikke igangsatt eller gjennomført særskilte tiltak innenfor IT-området.

Oslo Havn KF er nå lokalisert på 5 steder, mot tidligere 9, mens vernetjenesten er redusert fra 13 til 9 verneområder.

6.12 Økonomisk/administrativ tilsyn og kontroll

6.12.1 Interne kontrollaktiviteter

I Oslo Havn KF er anskaffelser og undertegning av kontrakter delegert ved at alle kontrakter i enkeltsaker under kr 1,0 mill. undertegnes av avdelingsdirektør og av havnedirektør over en million. Regnskapsseksjonen ved innkjøpsgruppen kvalitetssikrer alle innkjøp.

Anskaffelsesprosessen, beskrevet i HAVs interne fellesrutine er revidert i 2008. Det er i denne rutinen blant annet innført obligatorisk bruk av tverrfaglig anskaffelsesteam i alle anskaffelser over kr 500 000. Fokuset på kvalitetssikring og kontroll av anskaffelser er styrket ved etablering av egen fellesrutine for kvalitetskontroll og stikkprøvekontroll med rapportering av avvik til ledelsen.

Fullmaktsmatrise med stedfortreder er utarbeidet og signert for alle avdelinger. Videre jobbes det med en gjennomgang av kontoplanen samt av regelverkene for fakturaflyt basert på prosjektnummer for å sikre enda bedre kvalitet i fakturaflyten.

Arbeid med gjennomgang og oppdatering av alle rutiner innenfor økonomiområdet i hele virksomheten er startet opp og vil fortsette i 2009. Dette arbeidet vil ha fokus på å etterleve lover og regler og sikre god intern kontroll.

Virksomhetens håndbok i informasjonssikkerhet er gjennomgått, oppdatert og distribuert til berørte ledere og medarbeidere. Koordinatoransvaret for informasjonssikkerhet er lagt til Avgifts- og kontrollseksjonen.

I 2008 har en arbeidsgruppe gjennomgått rutiner for arbeidsdeling mellom ulike seksjoner i Administrasjonsavdelingen og Terminalavdelingen når det gjelder oppgaver innen bokføring, fakturering, utbetalinger, osv. Hensikten med dette tiltaket har vært å oppnå bedre arbeidsflyt og klarere ansvarsforhold, samt skape større forståelse for oppgavene. Gruppearbeidet har blant annet resultert i at en del rutinebeskrivelser er oppdatert. Det er også opprettet en permanent samarbeidsgruppe for å sikre løpende kontroll med kostnader som skal

viderefaktureres til kunder.

I 2008 er det inngått en samarbeidsavtale om innfordring mellom HAV og Oslo kemnerkontor. Formålet med avtalen er å sikre at HAVs utestående fordringer inndrives på en effektiv og lovformelig måte. Samarbeidet er ved årsskiftet 2008/2009 i ferd med å innarbeides, og vil bli evaluert i løpet av første halvår 2009.

6.12.2 Varslingsordningen

Varslingsrådet i HAV har avholdt 7 møter i 2008 blant annet på bakgrunn av mottatte varsler fra Oslo kommunes sentrale varslingsordning. Ingen av varslene er vurdert å være av alvorlig karakter.

6.13 Merknader fra kommunerevisjonen og kontrollutvalget

Det er ikke mottatt merknader fra kommunerevisjon eller kontrollutvalg.

6.14 Forvaltning av kunstverk i Oslo kommunes virksomheter

Oslo Havn KF forvalter pr. 31.12.2008 52 av Oslo kommunes kunstverk, fordelt på 36 arbeider i grafikk, 4 malerier og 12 tegninger. Disse inngår i en årlig kontrollrutine for opptelling av inventar. I 2008 har det ikke forekommet nyanskaffelser, utlån, skader, tyveri eller kassasjon av kunstverk.

6.15 OXLO – Oslo Extra Large

Vurdering av arbeidstakere med minoritetsbakgrunn blir vurdert på lik linje med andre medarbeidere blant annet i årlig medarbeidersamtale og utarbeidelse av kompetanseplan.

Arbeidstakere med minoritetsbakgrunn er gitt lederansvar/ledererfaring i den grad vedkommende har kvalifikasjoner og interesse for dette.

Oslo Havn KF har ansatt 3 personer med minoritetsbakgrunn i 2008.

6.16 Rekruttering av lærlinger

Oslo Havn KF har siden 2005 hatt godkjenning som lærebedrift i kranfaget. Det har imidlertid vist seg vanskelig å tiltrekke seg mulige lærlinger. Oslo Havn KF har derfor ingen inngåtte lærlingkontrakter i kranfaget.

I 2007 ble HAV, etter søknad, godkjent som lærebedrift i IKT-driftsfaget og har siden juli 2007 hatt kontrakt med en lærling i dette fagområdet.

6.17 HAV Eiendom AS

Oslo Havn KF opprettet i 2003 et aksjeselskap som skal delta i byutvikling av havnekassens eiendommer i Bjørvika-området. Selskapet heter HAV Eiendom AS og følgende er styremedlemmer: Per Hodneland (formann), Erna Ansnes, Petter Elvestad, Kari Gjesteby, Anne Sigrid Hamran, Sveinung Lunde og Stein Wessel-Aas. Eva Hagen er selskapets daglige leder.

Ved ekstraordinær generalforsamling i selskapet den 05.11.2007 ble det vedtatt en emisjon

som innebar at mange av havnekassens eiendommer i Bjørvika ble overført til HAV Eiendom AS eller selskapets datterselskaper. Kapitalforhøyelsen ble registrert i Foretaksregisteret i begynnelsen av mai 2008.

I mai 2008 inngikk HAV Eiendom AS avtale med Oslo kommune om mulig lokalisering av nytt Deichmanske hovedbibliotek, Munchmuseum og Stenersenmuseum i Bjørvika. Avtalen gir blant annet selskapet ansvar for å gjennomføre en plan- og designkonkurranse for utforming av konsepter for de nye kulturbyggene. Det arrangeres en konkurranse for biblioteket og en for museene. I hver konkurranse deltar 20 internasjonalt anerkjente arkitektfirmaer, og innleveringsfrist er i februar 2009. Etter at juryen har avgitt sin innstilling, skal den oversendes Oslo kommune via Oslo Havn KF. Kommunen skal fatte endelig avgjørelse om hvilket konsept som skal realiseres på hvert område. Gjennomføring av konkurransen har vært svært arbeidskrevende for selskapet i 2008.

HAV Eiendom AS har i 2008 særlig arbeidet med salg av Sjørengutstikkeren. I desember 2007 ble det undertegnet en salgskontrakt mellom HAV Eiendom AS og en kjøpergruppe bestående av Backe Prosjekt AS, USBL og Oslo Areal ASA. Kjøpesummen var på kr 940,0 millioner. Selskapet har gjennom året også arbeidet aktivt med planlegging av en konkurranse om utforming av området rundt operaen.

6.18 Rettssaker

I tillegg til rettsvisten med Statoil Norge AS har HAV vært involvert i rettssak mot Herbern Marina AS. Saksøker var Tjuvholmen KS, men vi trådte inn som hjelpeintervenient. Saken gjaldt spørsmål om Herbern Marina AS hadde evigvarende rett til å feste sin servicebrygge til Tjuvholmen. Videre gjaldt saken adkomstrett til bryggen. Tvisten ble behandlet i Borgarting lagmannsrett i januar 2008 og Tjuvholmen KS og HAV fikk medhold i sine anførsler. Avgjørelsen er rettskraftig. Beslutningen innebærer at Herbern Marina AS ikke har noen evigvarende rettigheter til Tjuvholmen.

6.19 Tilskudd fra havnekassen

Det ble i 2008 innvilget slik økonomisk støtte/tilskudd fra havnekassen:

Redningsselskapet	kr	50.000,-
Sjømannskirken	kr	20.000,-
Fartøylaget KNM Alta	kr	50.000,-
Stiftelsen Christian Radich	kr	100.000,-
Norsk Veteranskibsklubb	kr	50.000,-
Bokprosjektet "Christianias sjømenn 1780 – 1800"	kr	40.000,-
Miljøinformasjon frivillige org.	kr	75.000,-
Fregatten KNM Fridtjof Nansen	kr	50.000,-
Til sammen	kr	<u>435.000,-</u>

I tillegg har HAV i 2008 gitt støtte til Oslo Maritime Kultursenter i form av fritak for kaiavgift etc. og gratis disponering av lokaler og parkeringsplasser for til sammen kr 0,496 mill.

Christian Radich ble i 2008 innvilget slikt fritak for kr 0,370 mill.

Tilsvarende fritak og fri disponering mv. er også gitt til andre fartøy (havnepoliti, ambulansetjeneste v/ Ullevål sykehus mv.) med verdi kr 0,126 mill.

Til sammen utgjorde økonomiske støttebevilgninger og slike fritak for avgifter og leievederlag kr 1,426 mill. i 2008.

6.20 Andre spørsmål fra byrådet/bystyret

Det er ingen spørsmål som skal utkvitteres.

Bernt Stilluf Karlsen
havnestyrets leder